

„Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza” „Dopad znečištění ovzduší na zdravotní stav obyvatelstva v česko-polském příhraničí”*

CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001091
2018-2020

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
*Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Przedstawienie założeń, celów oraz przeprowadzonych działań projektu

Dr inż. Grzegorz Siemiątkowski
Kierownik Projektu

Seminarium partnerów projektu z grupami docelowymi

Ostrava, 10.01.2020r.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego / *Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Istotnym problemem środowiskowym polsko-czeskiego pogranicza jest zanieczyszczenie powietrza.

We wschodniej części Górnego Śląska przyczynami pogorszenia się jakości atmosfery jest koncentracja:

- przemysłu opartego na wydobyciu węgla kamiennego,
- przemysłu hutniczego,
- ludności powszechnie stosującej w swoich domach źródła ciepła na węgiel.

Sytuacja ta powoduje bardzo częste przekroczenia limitów niektórych substancji zanieczyszczających, szczególnie pyłów PM10 i PM2,5, tlenków azotu NOx oraz benzo(a)pirenu B(a)P i innych.

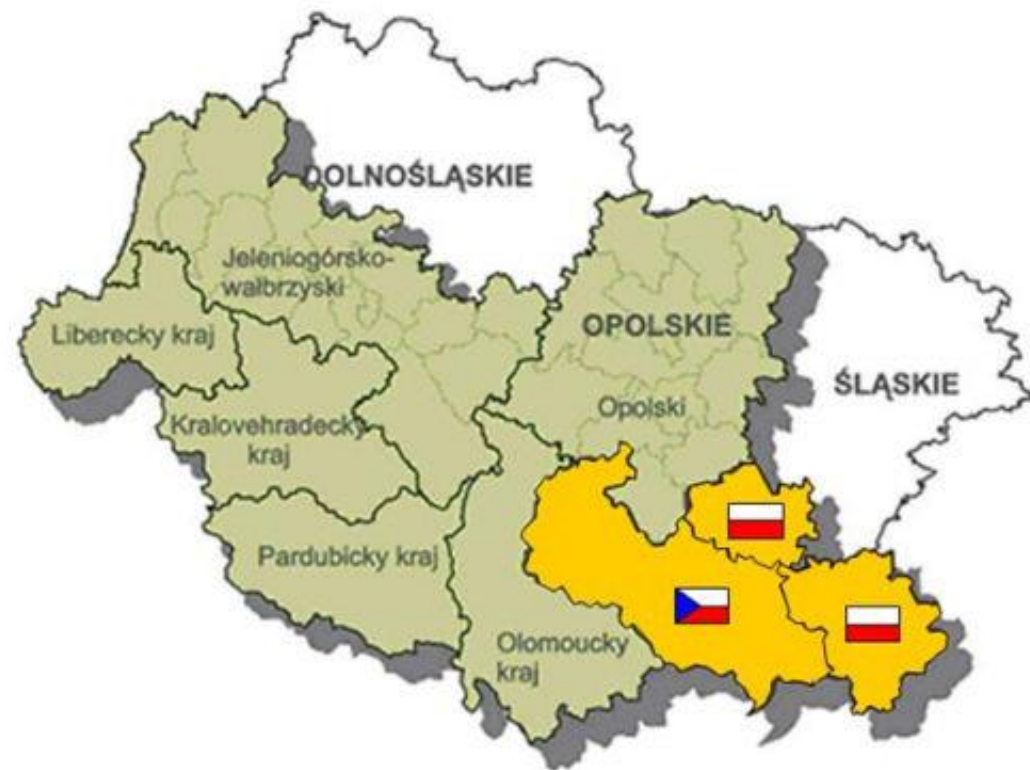

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
* Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

W latach poprzednich, w ramach Programu Współpracy Interreg V-A CZ-PL były realizowane wspólne polsko-czeskie inicjatywy projektowe w zakresie identyfikacji problemu zanieczyszczenia powietrza o nazwach **Clean Border** i **Air Silesia**.

W ramach tych projektów na terenie obejmującym południową część woj. śląskiego i wschodnią część woj. morawsko-śląskiego zmapowano źródła zanieczyszczenia powietrza – w tym lokalne kotłownie, zakłady przemysłowe i środki transportu oraz określono mapy stężeń długookresowych, które pokazują wpływ tych grup źródeł emisji na zanieczyszczenie atmosfery w analizowanym obszarze.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Projekty te nie obejmowały w większości przypadków źródeł zanieczyszczeń na terenie woj. opolskiego

Dlatego też Opolski Oddział

SIEĆ BADAWCZA
ŁUKASIEWICZ

Instytut Ceramiki
 i Materiałów
 Budowlanych

wystąpił do realizatorów projektów **Clean Border** i **Air Silesia** :

z propozycją uzupełnienia wiedzy o problemach zanieczyszczenia atmosfery w woj. opolskim, w północno-zachodniej części woj. morawsko-śląskiego i w północnej części woj. ołomunieckiego.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
 ** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

„Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza”*/
 Dopad znečištění ovzduší na zdravotní stav obyvatelstva v česko-polském příhraničí**

Opis projektu / Popis projektu

Po dyskusjach z Parterami, w ramach Programu Współpracy Interreg CZ-PL 2014-2020 zainicjowany został projekt:

„Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza”

do realizacji którego zaproszono także

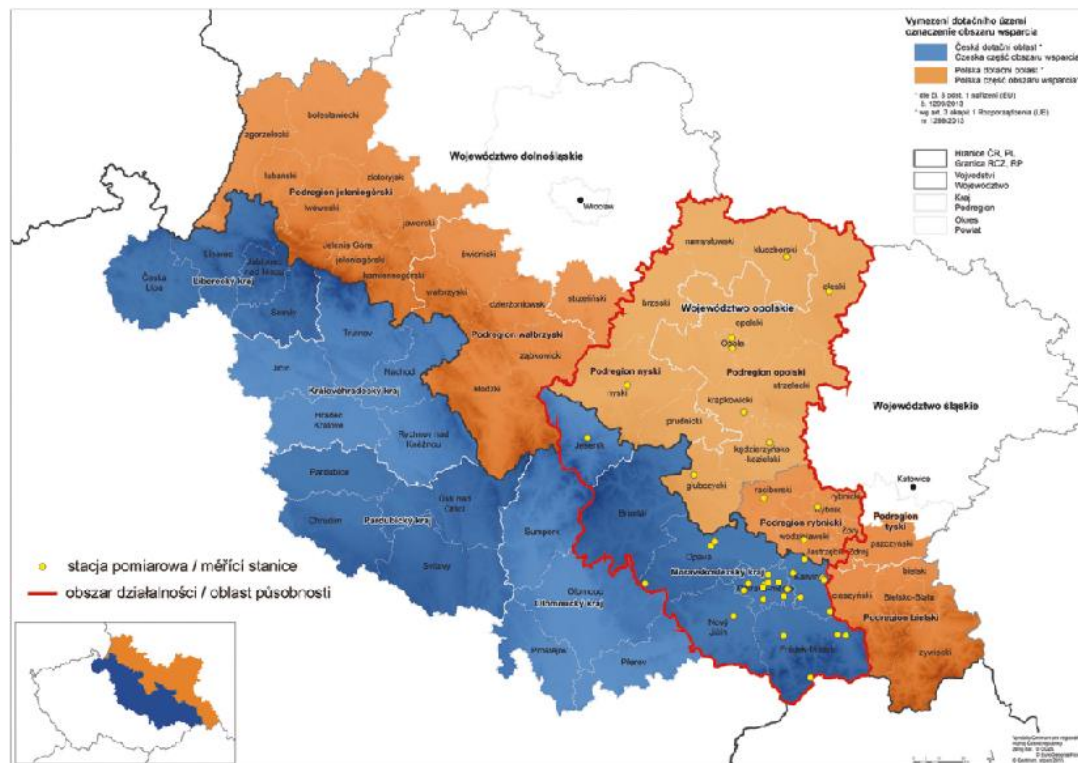
Wydział Lekarski

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
 ** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Projekt **HEALTHAIR** nie tylko ma za zadanie rozszerzenie ewidencji źródeł emisji z terenu zainteresowania poprzednich projektów dalej na zachód, ale przede wszystkim ma za zadanie określenie i rozpropagowanie wśród mieszkańców informacji o wpływie zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
 ** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Na etapie prac przygotowawczych partnerzy projektu od samego początku diagnozowali u władz regionalnych PL i CZ potrzebę realizacji projektu w przedstawionym kształcie.

Po stronie polskiej ogromne zainteresowanie i chęć wsparcia merytorycznego w realizację projektu wykazał Wicemarszałek Województwa Opolskiego Roman Kolek (prywatnie lekarz medycyny), który w samorządzie województwa nadzoruje Departament Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Departament Społeczeństwa Informacyjnego.

Dzięki wsparciu Pana Wicemarszałka uzyskaliśmy deklarację gotowości współpracy przy realizacji projektu przez podmioty medyczne z Opolszczyzny oraz pozyskaliśmy z NFZ szczegółową bazę danych za lata 2015-2016 dotyczącą rozpoznań chorób kładu oddechowego, chorób niedokrwiennych serca oraz chorób naczyń mózgowych na terenie gmin woj. opolskiego – a więc chorób, na które może mieć wpływ zanieczyszczenie powietrza.

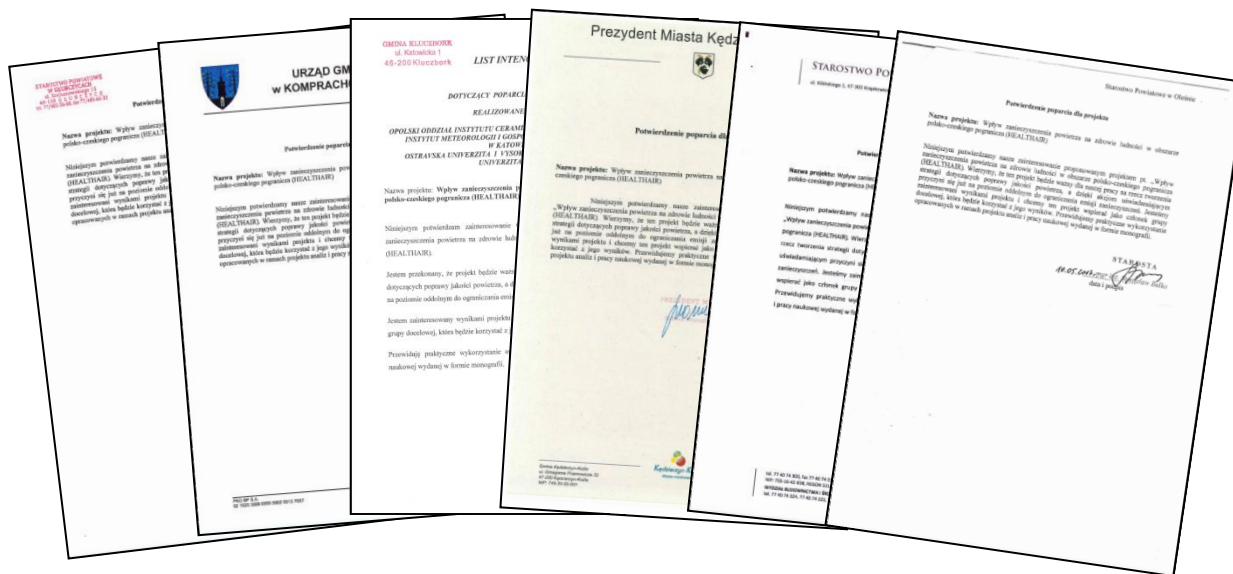

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Na etapie prac przygotowawczych partnerzy projektu od samego początku diagnozowali u władz regionalnych PL i CZ potrzebę realizacji projektu w przedstawionym kształcie.

Oprócz Pana Wicemarszałka zainteresowanie projektem wykazały także urzędy miast, gmin i powiatów z Opolszczyzny

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Opis projektu / Popis projektu

Na etapie prac przygotowawczych partnerzy projektu od samego początku diagnozowali u władz regionalnych PL i CZ potrzebę realizacji projektu w przedstawionym kształcie.

Po stronie czeskiej projekt uzyskał poparcie od KRAJSKÝ ÚŘAD MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Cel projektu / Cíl projektu

Projekt **HEALTHAIR** realizowany jest w ramach 4 Osi Priorytetowej Programu Interreg Republika Czeska - Polska 2014-2020, która dotyczy „współpracy instytucji i społeczności”.

Dlatego też głównym celem projektu jest:

Nawiązanie nowej i utrzymanie istniejącej współpracy instytucji naukowych z Polski i Czech dla wspólnego scharakteryzowania zanieczyszczenia powietrza oraz określenia jego wpływu na zdrowie ludności obszaru polsko-czeskiego pogranicza

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

„Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza”*/
Dopad znečištění ovzduší na zdravotní stav obyvatelstva v česko-polském příhraničí**

Partnerzy projektu / Partneři projektu

Partner wiodący / Vedoucí partner

Sieć Badawcza ŁUKASIEWICZ - Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych - Oddział Inżynierii Materiałowej, Procesowej i Środowiska w Opolu (Ł-ICiMB)

Partnerzy projektu / Partneři projektu

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach (IMiGW-PIB)

Ostravská univerzita - Lékařská fakulta - Centrum epidemiologického výzkumu (OU)

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava - Institut environmentálních technologií (VSB-TU)

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Określenie stopnia narażenia społeczeństwa szkodliwymi zanieczyszczeniami powietrza i ustalenie ich pochodzenia. **Partner odpowiedzialny:**
- Jakościowy i ilościowy opis zagrożeń dla zdrowia, tj. opis prawdopodobieństwa przedwczesnego zgonu i zachorowalności ludności narażonej na długotrwałe, zwiększone zanieczyszczenie powietrza na granicy czesko-polskiej.

Partner odpowiedzialny:

- Przeprowadzenie w regionach o największym zanieczyszczeniu powietrza akcji edukacyjnych podnoszących świadomość społeczeństwa o wpływie zanieczyszczenia powietrza na jego zdrowie. **Partner odpowiedzialny:**

- Wydanie monografii PL-CZ przedstawiającej i podsumowującej efekty realizacji projektu.

Partner odpowiedzialny:

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Określenie stopnia narażenia społeczeństwa szkodliwymi zanieczyszczeniami powietrza i ustalenie ich pochodzenia. **Partner odpowiedzialny:**

Charakterystyka stopnia narażenia obywateli szkodliwym zanieczyszczeniem i określenie jego pochodzenia, miało na celu przygotowanie danych do analizy ryzyka dla zdrowia związanego z jakością powietrza.

W ramach tego działania partnerzy projektu ocenili obecny stan wiedzy i informacji dostępnych na temat badanego problemu. Następnie utworzona została jednolita dla całego obszaru zainteresowania baza danych dotyczących różnych źródeł zanieczyszczenia powietrza i poziomu emisji, a także danych meteorologicznych i przestrzennych.

Opis jakości powietrza w obszarze zainteresowania i analizę przyczyn zanieczyszczenia wykonano za pomocą modelowania matematycznego i oceny pomiarów monitoringu zanieczyszczenia powietrza. Następnie określono udział poszczególnych grup źródeł w średnich stężeniach zanieczyszczeń oraz oceniono wpływ poszczególnych źródeł na poziom zanieczyszczenia powietrza.

Ostatnim etapem tego działania było określenie obciążenia obywateli szkodliwym zanieczyszczeniem powietrza.

Efekty tego działania będą zaprezentowane w postaci map.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Jakościowy i ilościowy opis zagrożeń dla zdrowia, tj. opis prawdopodobieństwa przedwczesnego zgonu i zachorowalności ludności narażonej na długotrwałe, zwiększone zanieczyszczenie powietrza na granicy czesko-polskiej.

Partner odpowiedzialny:

Określone w ramach poprzedniego działania stężenia substancji szkodliwych w atmosferze, uzyskane z modeli dyspersyjnych, stanowiły dane wejściowe do jakościowego i ilościowego opisu zagrożeń dla zdrowia ludności, tzn. opis prawdopodobieństwa wzrostu zachorowalności i przedwczesnego zgonu.

W ramach tego działania analizowano długookresowy wpływ zanieczyszczenia powietrza na stan zdrowia ludności.

Na potrzeby realizacji tego działania zidentyfikowano także rozkład mieszkańców na badanym terenie (tj. dane o liczbie mieszkańców w takiej samej sieci modelowej, jak w zastosowanym modelu dyspersyjnym) oraz zebrano dane dotyczące zachorowalności ludności badanego obszaru na choroby, których przyczyną mogą być zanieczyszczenia powietrza.

Zebrane zostały również dane dotyczące śmiertelności ogólnej i specyficznej (z powodu danej choroby) osób zamieszkujących na analizowanym obszarze.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Jakościowy i ilościowy opis zagrożeń dla zdrowia, tj. opis prawdopodobieństwa przedwczesnego zgonu i zachorowalności ludności narażonej na długotrwałe, zwiększone zanieczyszczenie powietrza na granicy czesko-polskiej.

Partner odpowiedzialny:

Badanie ryzyk zdrowotnych zostało wykonane w trzech krokach:

1. analizy toksyczności modelowanych substancji szkodliwych (toxicity assessment),
2. analizy ekspozycji (exposure assessment),
3. charakterystyki stwierdzonych zagrożeń dla zdrowia (risk characterization).

W pierwszym kroku przeprowadzono analizę ostatnich studiów i metaanaliz wykonanych na świecie, które opisywały udokumentowane, niekorzystne wpływy biologiczne modelowanych substancji szkodliwych. W drugim kroku na podstawie zarejestrowanych we wcześniejszych latach rocznych stężeń i danych o rozkładzie mieszkańców na badanym terenie wykonano oszacowanie długotrwałych ekspozycji. W trzecim kroku, na podstawie wyników ww. dwóch pierwszych kroków, jakościowo i ilościowo scharakteryzowano ryzyka zdrowotne, tj. opisane prawdopodobieństwo zwiększonego występowania niekorzystnego działania substancji szkodliwych na mieszkańców.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Przeprowadzenie w regionach o największym zanieczyszczeniu powietrza akcji edukacyjnych podnoszących świadomość społeczeństwa o wpływie zanieczyszczenia powietrza na jego zdrowie. **Partner odpowiedzialny:**

SIEĆ BADAWCZA

ŁUKASIEWICZ

Instytut Ceramiki
i Materiałów
Budowlanych

W ramach tego działania w 10 miejscowościach (5 po stronie PL (woj. opolskie) i 5 po stronie CZ), charakteryzujących się największym zanieczyszczeniem powietrza, przeprowadzone zostaną akcje informacyjne mające na celu podniesienie świadomości zamieszkującej na tych terenach ludności na temat wpływu zanieczyszczenia powietrza na ich zdrowie.

W trakcie tych akcji uczestnicy otrzymają informacje na temat rodzajów i poziomów zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze oraz wpływie tego zanieczyszczenia na zdrowie społeczności.

Dzisiaj w tym miejscu odbywa się właśnie jedna z takich akcji, która ma charakter bezpośredniego spotkania seminaryjnego partnerów projektu ze społeczeństwem. Spotkania te są otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Działania projektu / Projektové aktivity

- Wydanie monografii PL-CZ przedstawiającej i podsumowującej efekty realizacji projektu.

Partner odpowiedzialny:

SIEĆ BADAWCZA
ŁUKASIEWICZ

Instytut Ceramiki
i Materiałów
Budowlanych

Ostatnim etapem projektu jest opracowanie polsko-czeskiej publikacji przedstawiającej i podsumowującej efekty realizacji projektu, z której będzie można korzystać także po jego zakończeniu oraz zorganizowanie konferencji podsumowującej projekt.

Liczymy, że w konferencji tej wezmą udział:

- przedstawiciele krajowych organów ochrony powietrza, zdrowia publicznego oraz rządów obu krajów,
- władze województw, powiatów i gmin oraz lokalnych organów ochrony powietrza i zdrowia publicznego na analizowanym w projekcie obszarze,
- mieszkańcy i organizacje pozarządowe obu krajów na analizowanym w projekcie obszarze.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Zarządzanie projektem/ Řízení projektu

Zarządzaniem projektem zajmuje się wspólny zespół wdrożeniowy, w skład którego wchodzi:

Dr inż. Grzegorz Siemiątkowski - kierownik projektu (partner wiodący),
Dr inż. Franciszek Śladczyk - kierownik merytoryczny projektu (partner wiodący),
Irena Zawadzka - kierownik ds. finansowych projektu (partner wiodący),
Mgr Izabela Jabłońska - kierownik ds. administracyjnych i reklamowych projektu (partner wiodący),

koordynatorzy projektowi ze strony każdego partnera:

Dr Leszek Ośródka - Koordynator projektu ze strony IMiGW-PIB,
RNDr. Vítězslav Jiřík, Ph. D. - Koordynator projektu ze strony OU
Doc. Ing. Petr Jančík, Ph.D. - Koordynator projektu ze strony VSB-TU

menedżerowie projektowi, finansowi i administracyjni ze strony każdego partnera:

Dr Ewa Krajny - Koordynator działań i menadżer projektowy ze strony IMGW-PIB
Ing. Hana Šandová - Menadżer projektu ze strony OU
Ing. Petra Šutarová - Finansowa menadżerka ze strony VSB-TU

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

„Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludności w obszarze polsko-czeskiego pogranicza”*/
Dopad znečištění ovzduší na zdravotní stav obyvatelstva v česko-polském příhraničí**

Zarządzanie projektem/ Řízení projektu

Do technicznej realizacji projektu powołany został zespół merytoryczny złożony z ekspertów partnerów projektu ds. zanieczyszczenia powietrza, modelowania, rozprzestrzeniania się i prognozowania zanieczyszczeń oraz wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludności.

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /

** Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj

Dziękuję za uwagę / Děkuji za pozornost

Zapraszam do odwiedzenia strony internetowej / Pro více informací navštivte naše internetové stránky:

www.healthair.eu

*Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, Przekraczamy Granice 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego /
*Projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondů programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, Překračujeme hranice, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj